

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opvscvla Spiritvalia - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae
Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De
Sacrificio Missae. VI. De Discretionem Spirituum ... Operum Eminentiss.
Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

§. 17. Quae, & qualis sit obligatio faciendi eleemosynam

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

nec speravit in pecunia & thesauris : & quia paucorum hæc virtus est, subdit: *Quis est hic & laudabimus eum?* *fecit enim mirabilia in vita sua.* Eccl. 31. 8. Verè siquidem mirabile est hominem reperire, qui nihil eorum concupiscat, quæ mundus admiratur, cui paupertas divitiæ sint, qui vitæ humanæ subsidiis ea moderatione utatur, quam lex æterna præscribit, atque omnia exteriora ita possideat ac si sua non essent. Ideo pauci omnino sunt, qui ad hanc perfectionem perveniant, quia vitam ejusque commoda, quæ divitiis parantur, pauci sunt qui negligant, pauci qui Christo credant præcipienti, ut primò quæramus regnum cœlorum, nam cætera adjicientur nobis. *Matth. 6.* Idem seriò admonuit nos, ne de cibo, & potu, aut de vestimento solliciti simus, Pater enim cœlestis scit, quia his omnibus indigemus. Cur igitur Deo non credimus? cur de Patris providentia diffidimus? obstant nimirum ne credamus vincula cupiditatis, quibus irretiti aures claudimus veritati, atque humi defixi oculos in cœlum tollere non valemus. Angustus admodum trames est, per quem veritas ducit hominem in cœlum. Hunc tenere non potest, nisi qui fuerit expeditus, & nudus. Locupletes autem ingentibus sarcinis onerati per viam mortis incedunt, quæ latissima est. Quid ergò prodest cunctis sæculi opibus affluere, si divitiis caremus, quæ permanent in æternum? Exules sumus & peregrini, qui ad patriam pergimus, iter autem agenti per loca angusta & difficilia minuenda sunt non augenda impedimenta.

§. XVII. *Quæ, & qualis sit obligatio faciendi eleemosynam.*

Divitiæ quæ ad vitam corporalem, & ad decentiam status necessariæ non sunt, sine periculo æternæ salutis retineri vix possunt, & in vanos, ac profanos usus expendi, illæ præsertim quæ ex redditibus ecclesiasticis congestæ sunt, sed pauperibus subveniendis, vel ad honorem Dei erogandæ sunt. Laus omnis & bonitas pecu-

Q. iij

niarum in usu consistit, vitiosæ & inutiles sunt, cum in arca servantur, cum nihil ex illis cœlestibus thesauris infertur; cum soli possidenti serviunt; cum nec pauper auxilium, nec peregrinus solatium, nec alii egentes ex illis subsidium percipiunt. Opes, possessiones, thesauri, & alia ejusdem generis bona ab hominibus vocantur, non quòd aliquem bonum faciant, sed quia ex his bonum operari possumus; piis enim largitionibus augetur justitia, sicut scriptum est: *Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manet in sæculum sæculi. Ps. III. 9.* Salomon quoque ait, *Redemptio animæ viri divitiæ suæ. Prov. 13. 8.* Et alio loco: *Ignem ardentem extinguit aqua, & eleemosyna resistit peccatis. Eccl. 3. 33.* Quemadmodum christianæ fidei, & pietati nihil magis congruit, quàm egenorum paupertati succurrere, & propriæ conditionis in aliorum necessitatibus meminisse: ita nihil crudelius, & magis noxium, quàm necessaria non solum egentibus, sed proprio etiam corpori subtrahere, ut congregentur opes, & heredibus servantur, qui illas brevi tempore dissipabunt. Sed multo major. & numquam satis deploranda calamitas est, animam suam perdere, ut alii ditescant. Quomodo verò & quando lethalem culpam incurrant, qui superflua non erogant, hîc non disputo; nam hoc speciatim determinare non est humanæ scientiæ, sed christianæ prudentiæ, quæ docet unctione magistrâ quid & quantum quisque debeat sibi adimere, ut indigentis vel gravi vel extremæ necessitati subveniat. Rursum quæ sit gravis, aut extrema necessitas, hic non exquiro; sed audio Dominum sine distinctione præcipientem: *Quod superest dare eleemosynam. Luc. II. 41.* Audio Joannem Baptistam, qui prædicans pœnitentiam, & requisitus à turbis, quid illis faciendum esset, respondit: *Qui habet duas tunicas det non habenti, & qui habet escas, similiter faciat. Luc. 3. 10.* Audio Prophetam psallentem: *Beatus qui intelligit super egenum & pauperem, in die malâ liberabit eum Dominus. Ps. 40.* Audio Esaïam qui ait: *Frangere esurienti panem*

tuum, & egenos vagosque induc in domum tuam: cum videris nudum, operi eum, & carnem tuam ne despexeris. Esai. 58. 7. Audio sanctissimum senem Tobiam his verbis filium instruente: Ex substantia tua fac eleemosynam, & noli avertere faciem tuam ab ullo paupere: ita enim fiet, ut nec à te avertatur facies Domini. Quomodo potueris, ita esto misericors. Si multum tibi fuerit, abundanter tribue: si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impertiri stude. Premium enim bonum tibi thesaurizas in die necessitatis, quoniam eleemosyna ab omni peccato, & à morte liberat, & non patietur animam ire in tenebras. Tob. 4. 7. Quid amplius dici potest? nam etiam de exiguo dandam esse eleemosynam monet, ut à peccatis, & à morte perpetua anima nostra liberetur. Sed & Apostolus audiendus est, quem diligebat Jesus, sic fidelibus scribens: Qui habuerit substantiam hujus mundi, & viderit fratrem suum necessitatem habere, & clauserit viscera sua ab eo, quomodo charitas Dei manet in eo? Ioan. 3. 17. Quòd si charitas non est in illo erit concupiscentia mala, & partem habebit in futuro sæculo cum illo divite, qui induebatur purpura, & bysso, & epulabatur quotidie splendide, negatà Lazaro mendico alimoniâ de micis ab ejus mensâ cadentibus. Luc. 16. Clamat intus conscientia & magnis vocibus avarum divitem interpellat dicens, Cur pauperem esurientem à te repellis? Si non pavisti, occidisti. Panis tuis usibus superest, esurientis est: nudi sunt vestes quæ apud te marcescunt: egentis est aurum, quod in arca custodis. Christus in extremo judicio æternis ignibus damnabit impios, quia misericordiæ opera indigentibus denegarunt: nam dicet: Esurivi & non dedistis mihi manducare: sitivi & non dedistis mihi bibere: nudus eram, & non operuistis me. Matth. 25. 42. nec ullam gravissimæ, sive extremæ necessitatis mentionem facit. Vix enim totius vitæ decursu aliquis occurrit, tanta pressus egestate, ut sine alterius ope vivere nequeat, nec alius inveniatur, qui ei velit, & possit opem ferre, idque nobis certum sit. Rarò hæ con-

ditiones concurrunt & si istæ attendendæ forent, nullus ferè locus eleemosynis relinqueretur. Danda igitur eleemosyna est, ex eo præcisè quod quis superfluum habet, nam misericordia plenitudo virtutum est: nec, ut multi faciunt, ad vitæ finem differendæ sunt piæ largitiones, longè enim minoris pretii apud Deum sunt quæ testamento legantur, quàm quæ vivens & retinere valens pia liberalitate largitur.

§. XVI II. *Patientia necessitas.*

INter cæteras christianæ disciplinæ partes, quæ ad vitam æternam consequendam necessariæ sunt, nulla melior, nulla utilior patientia, per quam homo Dei longanimitatem imitatur, qui tot mortalium sceleribus provocatus patientissimè tolerat, neminem à suis beneficiis excludit, solemque suum oriri facit super justos & injustos. Patientia iram temperat, linguam frænât, mentem regit, pacem custodit, impetum frangit, simulates extinguit, fastum comprimit, mundum vincit, carnem coërcet, facit humiles in prosperis, in adversis fortes, mites in contumeliis, tentationes expugnat, persecutiones sustinet, vitam perficit & coronat. Ut nihil malorum fiat, hæc sola efficit, quâ si omnes præditi essent, nullum scelus, nulla fraus in rebus humanis foret. In hoc sapiens, ac bonus vir à malis & insipientibus differt, quia habet invictam patientiam, quâ illi carent. Magna itaque virtus est tolerantia, omnibus vitiis & affectibus opposita, propter quam vir justus variis adversitatibus à Deo probatur, ut mala quæ inferuntur aut accidunt, æquanimiter ferre, sibi que imperare, ac se regere discat. Nam quia naturæ repugnare non possumus, nec impedire ne animus laceffit injuria commoveatur, hæc virtus necessaria est, quæ animum fluctuantem contineat, ne profiliat ad nocendum atque hominem sibi reddat. Ipsimet Philosophi maximis laudibus patientiam commendaverunt, omnem sapientiæ suæ ostentationem ex ea profe-